

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Историја 6, уџбеник са одабраним историјским изворима, за шести разред основне школе, на румунском језику и писму (*Istoria manual cu izvoare istorice alese pentru clasa a VI-a a școlii elementare*), аутора Катарине Митровић и Горана Васина, издавач - Завод за уџбенике Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Историја 6, уџбеник са одабраним историјским изворима, за шести разред основне школе, на румунском језику и писму, превод Уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму издавача Завода за уџбенике, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00609/2019-07. од 06.02.2020. године.

Уџбеник је подељен садржински на четири поглавља: Основи проучавања прошлости, Европа и средоземље у раном средњем веку, Европа и средоземље у позном средњем веку и Европа и свет у раном новом веку.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- у садржају умето 11 написати 10, уместо 17 написати 16,
- изједначити наслове из садржаја са насловима из уџбеника на страни 72, 84, 146,
- на страни бр. 6 превести - периодизацију новог века и, а *și* исписати црним фонтом (*și*),
- на страни бр. 7 *Poarta Popoarelor* исписати искошеним сливима (*Poarta Popoarelor*),
- на страни бр. 12 у 11-том реду исписани су различити векови у уџбенику на српском језику и писму и уџбенику на румунском језику и писму,
- на страни бр. 18 болдовати годину **451**, уместо *nu am haine* написати *nu au haine*,
- на страни бр. 19 уместо (256) написати (+ 256),
- на страни бр. 20 код појма Барбари речи *barbar*, *barbarism* исписати искошеним словима *barbar*, *barbarism*,
- између 22 и 23 стране постоји празна страна и понавља се 20 страна – избрисати,
- на страни бр. 29 иза *Taktika* написати (886-912),
- на страни бр. 30 код *Comitat* поставити тачку на крају реченице,
- на страни бр. 36 болдовати речи **ariane** и **anului 500 al Reims**,
- на страни бр. 37 реченицу *Apleacă-ți capu..... ai adorat* исписати искошеним словима (италик),
- на страни бр. 39 болдовати речи **Vasile cel Mare, Benedict din Nursia, Monte Cassino**,
- на страни бр. 44 у правоугаонику превести задњу реченицу која почиње са Такође, научићеш....
- на страни бр. 49 уместо *în fața ta de găsește* написати *în fața ta se găsește*, а *Jurământul de la Strasbourg* исписати искошеним словима,
- на страни бр. 52 код питања и задаци превести Ком роду војске су....,
- на страни бр. 53 болдовати речи **sârbii, Croații**,
- на страни бр. 54 у првом пасусу превести западног Балкана,

- на страни бр. 55 уместо Slavii credea că написати Slavii credeau că,
- на страни бр. 60 код Şcolile de catedrale уместо profesorii era preoţii написати profesorii erau preoţii,
- на страни бр. 61 уместо **Gojniković** написати **Gojniković** (boldovati - **vić**),
- на страни бр. 65 На карти није написано Краљевина Дукља а испод карте недостаје реч Harta, а у другом пасусу A murit 1061 - различита година смрти у уџбенику на српском језику и писму и уџбенику на румунском језику и писму,
- на страни бр. 72 испред orânduirea comunală уместо * поставити •,
- на страни бр. 75 болдовати речи **regele** и **tribunalelor feudale**,
- између 78 и 79 стране постоји празна страна и страница 76 која се понавља,
- на страни бр. 80 у првом пасусу исписати искошеним словима реч *necredincioşilor*, а у задњем пасусу болдовати речи **moralului cavaleresc** ,
- на страни бр. 81 на крају другог питања поставити упитник,
- на страни бр. 83 речи *Milion, Utopija* написати искошеним словима,
- на страни бр. 84 болдовати реч **Tihomir**, а уместо venire la написати venirea la,
- на страни бр. 85 уместо Duşman написати Duşan, (иста грешка и у уџбенику на српском језику и писму и у уџбенику на румунском језику и писму),
- на страни бр. 86 у предзадњој реченици недостаје година крунисања,
- на страни бр. 90 болдовати - **bătălia de la Velbužd la 28 iulie 1330**,
- на страни бр. 91 уместо timp написати timp,
- на страни бр. 93 болдовати - **haraci, Islamizare, Porţii**, код Распада Српског царства превести другу реченицу и уместо 1557 написати 1357,
- на страни бр. 94 уместо Nemnjić написати Nemanjić,
- на страни бр. 97 уместо faţă de написати faţă de, а уместо miitar написати militar,
- на страни бр. 101 болдовати **sală**,
- на страни бр. 104 болдовати **târguri**,
- на страни бр. 105 код наслова Apariţia ereziilor превести реченицу која почиње Ниже свештенство такође...,
- на страни бр. 109 болдовати **romanic, gothic**,
- на страни бр. 110 уместо Tripun - Trifun,
- на страни бр. 115 уместо Depre написати Despre,
- на страни бр. 117 болдовати **1187**,
- на страни бр. 118 иза Țara Sfântă написати (1190),
- на страни бр. 120 уместо „Țările „Țările написати „Țările,
- на страни бр. 122 болдовати **Stjepan I Kotromanić** и **Kotromanići**,
- на страни бр. 123 код Sneazul Lazar избрисати квадрат, преко текста посатављен је бели квадрат,
- на страни бр. 129 болдовати **1494** и **1496**,
- на страни бр. 130 уместо bautura написати bautură,
- на страни бр. 135 болдовати **manufacturii**,
- на страни бр. 142 уместо Fedinad написати Ferdinand,
- на страни бр. 153 превести реч наизменично,
- на страни бр. 159 различите странице у уџбенику на српском језику и писму и уџбенику на румунском језику и писму 51-52 и 47- 49, а у другом делу 169 - 170 и 333 - 335, уместо *înterperetează* - *interpretează*,
- на страни бр. 161 болдовати **abdica**,
- на страни бр. 162 болдовати **Filip al II-lea de Habsburg**,
- на страни бр. 163 болдовати **boieri**,
- на страни бр. 166 уместо 23 написати 22,
- на страни бр. 171 болдовати **şeriat**,
- на страни бр. 172 превести реч доколици.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција реченице одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.